

بررسی علل عدم موفقیت مادران شهر اردبیل در شیردهی انحصاری

شیرخواران، ۸۰ - ۱۳۷۹

معصومه رستم نژاد^۱، فیروز امانی^۲

چکیده

زمینه و هدف: شیر مادر مناسب ترین غذا برای تغذیه شیرخوار است و تاثیر مثبت آن بر سلامت کودک و مادر، کاهش مرگ و میر کودکان، ارضای نیازهای عاطفی مادر و کودک و نیز صرفه جویی اقتصادی در بعد خانوار و جامعه بر کسی پوشیده نیست. متأسفانه در بسیاری از نقاط دنیا شیوع و طول مدت تغذیه با شیر مادر بدلائل مختلف اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کاهش یافته است و این در حالی است که سازمان جهانی بهداشت به تغذیه انحصاری شیرخوار تا پایان شش ماهگی در کشورهای در حال توسعه تاکید می ورزد. این پژوهش به منظور تعیین علل عدم موفقیت مادران در تغذیه انحصاری شیرخوار تا پایان شش ماهگی در شهرستان اردبیل صورت گرفت.

روش کار: در این مطالعه توصیفی ۱۶۰ مادر که دارای کودک نه ماهه یا کمتر بوده و تا پایان شش ماهگی شیردهی انحصاری نداشتند، مورد بررسی قرار گرفتند. پرسشگران با مراجعه به ۴ مرکز بهداشتی - درمانی که بصورت خوشه ای انتخاب شدند، مادران واجد شرایط را انتخاب و بصورت حضوری پرسشنامه ها را تکمیل کردند.

یافته ها: اکثریت مادران (۳۷/۵٪) در سن ۴-۲ ماهگی شیرخوار، تغذیه کمکی را شروع کرده بودند. شایعترین علت عدم تغذیه انحصاری (۹۰/۵٪) ناکافی بودن شیر مادر بوده است و اکثریت مادران (۶۷٪) گریه کودک را دلیل ناکافی بودن شیر دانسته اند. بین نحوه زایمان، زمان اولین تغذیه نوزاد، وضعیت اشتغال و میزان تحصیلات مادر با تداوم شیردهی انحصاری ارتباط معنی دار آماری وجود داشت ($p < 0.05$).

نتیجه گیری: شرایط اجتماعی، اقتصادی و باورهای غلط در عدم موفقیت در شیردهی انحصاری نقش دارد و به نظر می رسد که اکثر عوامل و مشکلات فوق از طریق آموزش مناسب قابل پیشگیری است.

واژه های کلیدی: شیردهی انحصاری، ناکافی بودن شیر مادر، تغذیه با شیر مادر

۱- مؤلف مسئول: مربی مامایی دانشکده پرستاری و مامایی - دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

۲- مربی آمار زیستی دانشکده پزشکی - دانشگاه علوم پزشکی اردبیل